

UZASADNIENIE

Informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.)

1. Charakter działań przewidzianych w dokumencie:

a) Stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

Strategia Rozwoju Gminy Komarów-Osada na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 jest kluczowym elementem planowania rozwoju lokalnego. Jest ona dokumentem mającym na celu wskazanie wizji oraz strategicznych kierunków rozwoju. Stanowi podstawowy instrument długofalowego zarządzania, który pozwoli na zapewnienie ciągłości i trwałości realizacji działań władz gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwi również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami: kulturowymi i przyrodniczymi, ludzkimi, infrastrukturalnymi czy też finansowymi.

Przewidziane do realizacji w ramach Strategii działania będą miały zasięg lokalny (w granicach Gminy Komarów-Osada), a ich rodzaj, skala i usytuowanie, tym samym wpływ na środowisko, będzie badany na etapie realizacji konkretnych inwestycji. Wskazane kierunki działań i ich realizacja, na etapie sporządzania dokumentu programowanego mającego charakter polityki (jakim jest Strategii Rozwoju Gminy) nie jest przesądzona.

Wskazane w dokumencie przedsięwzięcia i kierunki strategicznego rozwoju mają jedynie na celu zapewnienie wzrostu społeczno-gospodarczego gminy z wykorzystaniem potencjału społeczności na poziomie lokalnym, przy zapewnieniu odpowiedniej jakości środowiska, ochrony klimatu Ziemi, jak również tworzenie warunków zdrowego życia mieszkańców w chwili obecnej i w przyszłości.

Strategia Rozwoju Gminy Komarów-Osada na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 wyznacza ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko (przebudowa i budowa infrastruktury drogowej oraz oświetleniowej na obszarze gminy) oraz innych działań mogących negatywnie wpływać na zasoby przyrody i funkcje ekologiczne (termomodernizacja). W celu wykluczenia prawdopodobieństwa negatywnego znaczącego oddziaływania ustaleń Strategii na środowisko, w tym na zasoby przyrody i funkcje ekologiczne w dokumencie wyznaczono ramy korzystania ze środowiska dla potrzeb realizacji tychże ustaleń. W zakresie przedsięwzięć polegających na termomodernizacji budynków istnieje ryzyko strat przyrodniczych w populacjach gatunków bytujących w szczelinach i otworach wentylacyjnych. W związku z powyższym, ze względu

na możliwość zasiedlania budynków planowanych do termomodernizacji przez ptaki w dokumencie wskazano, że przed rozpoczęciem prac powinno się przeprowadzić audyt ornitologiczny, a w ich trakcie wdrożyć odpowiednie rozwiązania chroniące (prowadzenie prac poza sezonem lęgowym, wykonanie zastępczych miejsc lęgowych itp.). Natomiast w zakresie przedsięwzięć polegających na przebudowie infrastruktury drogowej opracowanie podkreśla, że ze względu na ochronę siedlisk i gatunków hydrogenicznych oraz wyeliminowanie kolizji dróg twardych ze szlakami migracyjnymi lub miejscami rozrodu i regularnego przebywania fauny, wyklucza się trasowanie nowych odcinków dróg przez siedliska przyrodnicze. Dodatkowo przepusty wodne należy dostosowywać do wymogów przepustów ekologicznych dla małych i średnich zwierząt oraz stosować rozwiązania chroniące stosunki wodne oraz jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Pozostałe zadania inwestycyjne nie należą zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 r., poz. 1839) do mających negatywny wpływ na środowisko. Poza tym, część z zaplanowanych zadań nie ma charakteru inwestycyjnego, lecz jedynie edukacyjno-promocyjny lub systemowy. W tych przypadkach nie przewiduje się wystąpienia ryzyka negatywnego oddziaływania na środowisko.

Należy również podkreślić, że konkretne inwestycje zaplanowane w Strategii, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przed przystąpieniem do ich realizacji, będą podlegały odrębnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko.

b) Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Strategia Rozwoju Gminy Komarów-Osada na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 nie jest dokumentem spójnym tylko wewnątrz, ale również wykazuje wysoki poziom spójności ze strategicznymi dokumentami ogólnymi i sektorowymi wyższego rzędu o zasięgu europejskim, krajowym i regionalnym.

Niniejszy dokument został opracowany przy uwzględnieniu dokumentów planistycznych i strategicznych o zasięgu zarówno krajowym, wojewódzkim, jak i powiatowym oraz gminnym. Zapisy Strategii są zgodne z obowiązującymi wymogami, a ona sama wpisuje się w realizację celów i założeń zawartych w takich dokumentach m.in. jak: *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności*, *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030*, *Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r.* przyjęta dnia 29.03.2021 r. przez Sejmik Województwa Lubelskiego uchwałą Nr XXIV/406/2021.

Hierarchiczna zgodność celów w ww. dokumentach nadrzędnych z opracowywaną na szczeblu gminnym *Strategią Rozwoju Gminy Komarów-Osada na lata 2021-2027*

z perspektywą do roku 2030 sprawia, że cele zdefiniowane na poziomie wojewódzkim, krajowym i wspólnotowym będą także aplikowane i realizowane na poziomie lokalnym. Ponadto uwarunkowania lokalne, opis stanu obecnego, identyfikacja obszarów problemowych oraz obszary działań ujętych w Strategii są zgodne z lokalnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy Komarów-Osada.

c) Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Strategia jest podstawowym dokumentem planistycznym organizującym myślenie o rozwoju lokalnym, jego celach oraz sposobach ich osiągnięcia. W analizowanej Strategii projekty zostały przyporządkowane do celów szczegółowych w ramach trzech celów strategicznych.

Zgodnie z zapisami Strategii Misja Gminy Komarów-Osada została określona w następujący sposób:

„Gmina Komarów-Osada przy pełnym wykorzystaniu potencjału jakim dysponuje, będzie dążyła w swoich strategicznych działaniach do zrównoważonego rozwoju gospodarczego (ożywienie przedsiębiorczości opartej na lokalnych bogactwach, wiedzy i kwalifikacjach mieszkańców), przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiej jakości życia mieszkańcom i możliwości ich wszechstronnego rozwoju (rozwój podstawowej infrastruktury technicznej, stworzenie warunków do różnych form aktywności, ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych).”

Zrównoważony rozwój definiuje się jako rozwój społeczno - gospodarczy, w którym następuje integrowanie działań mających na celu wzrost gospodarczy oraz działań społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania potrzeb społeczności lub obywateli, zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń.

Przyjęte w Strategii cele oraz wyznaczone w ich ramach kierunki działań ściśle korelują z założeniami zrównoważonego rozwoju w aspekcie ochrony środowiska, oraz wypełniają zobowiązania w stosunku do regulacji prawnych Unii Europejskiej, ponieważ każdemu celowi strategicznemu wyznaczonemu w perspektywie interesariusza przyporządkowano kilka celów szczegółowych w różnych obszarach: w sferze społecznej, w infrastrukturze technicznej a także w sferze ochrony środowiska. Takie zaplanowanie działań dowodzi, że Gmina Komarów-Osada podczas realizacji Strategii będzie wspierała zrównoważony rozwój. Wyznaczone cele szczegółowe w ramach celów strategicznych prowadzą

do zrównoważonego rozwoju Gminy Komarów-Osada, gdzie aspekty społeczno-gospodarcze zostały ujęte na równi ze środowiskowymi.

Niniejszy dokument zwraca uwagę na istotne problemy ochrony dziedzictwa przyrodniczego poprzez realizację działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej, tym samym definiując kierunki działań, mające na celu zrównoważony rozwój gminy zgodny z poszanowaniem środowiska zwracając uwagę na ochronę środowiska w tym cennych przyrodniczo ekosystemów (cel operacyjny 2.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej oraz 2.3 Zrównoważone wykorzystywanie zasobów naturalnych i ochrona środowiska naturalnego). Dodatkowo wpłynie on na realizację założeń środowiskowych wspólnej polityki Unii Europejskiej wskazanych w (przyjętym w 2009 r.) pakiecie energetyczno-klimatycznym, a także definiuje działania, których realizacja przyczyni się do poprawy jakości powietrza na obszarze gminy. W Strategii przyjęto zasadę takiego doboru zadań, które przyczynią się do poprawy ochrony środowiska i usprawnienia mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją. Jest to kierunek zgodny z wymogami prawa polskiego i Unii Europejskiej.

Pozytywne oddziaływanie realizacji zadań wyznaczonych w Strategii będzie zaznaczało się w takich obszarach jak:

- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- poprawa jakości powietrza,
- zwiększenie efektywności gospodarowania odpadami,
- edukacja ekologiczna,
- monitoring energetyczny,
- poprawa efektywności energetycznej budynków,
- wzrost wykorzystania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł.

Działania inwestycyjne zawarte w w/w dokumencie ściśle korelują z założeniami zrównoważonego rozwoju w aspekcie ochrony środowiska oraz wypełniają zobowiązania w stosunku do regulacji prawnych Unii Europejskiej.

d) Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Jak wskazano w *Strategii Rozwoju Gminy Komarów-Osada na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030* do głównych atutów gminy należy zaliczyć czyste i różnorodne środowisko przyrodnicze. Brak przemysłu uciążliwego dla środowiska, liczne użytki rolne oraz lasy

sprzyjają zachowaniu czystości powietrza i wód na tym terenie. Wyrazem tego jest występowanie na obszarze gminy obszarów prawnie chronionych, a także wykorzystywanie potencjału przyrodniczego do rozwoju różnych form turystyki aktywnej. Ochrona, zachowanie oraz racjonalne korzystanie z zasobów środowiska może zapewnić stały i zrównoważony rozwój gospodarczy oraz zwiększyć poziom życia ludności.

W dobie rozwoju cywilizacji i wynikających z tego ujemnych skutków dla otoczenia, od jakości przestrzeni ekologicznej i stanu środowiska naturalnego zależy atrakcyjność określonego obszaru i jego zdolność do budowania przewagi konkurencyjnej. Ochrona, zachowanie oraz racjonalne korzystanie z zasobów środowiska może zapewnić stały i zrównoważony rozwój gospodarczy oraz zwiększyć poziom życia ludności. W związku z tym prowadzenie aktywnej polityki ekologicznej będzie jednym z celów pozostających w zainteresowaniu gminy w perspektywie do 2030 r.

Mając na uwadze powyższe w dokumencie wyznaczono cele operacyjne, które są ściśle powiązane z problemami dotyczącymi ochrony środowiska. Są to:

Cel operacyjny 2.3. Zrównoważone wykorzystywanie zasobów naturalnych i ochrona środowiska naturalnego - cel ten bezpośrednio dotyczy ochrony przyrody i środowiska na terenie Gminy Komarów-Osada oraz poprawy jego stanu. Zawiera on również elementy mające doprowadzić do ochrony i zachowania bioróżnorodności biologicznej. W ramach tego celu propagowane jest przeprowadzenie działań mających wpływ na zmniejszenie emisyjności we wszystkich obszarach działalności człowieka, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, które charakteryzują się znacznie mniejszym wpływem na środowisko niż tradycyjne paliwa. OZE są najbardziej ekologicznym paliwem, które powinno znajdować coraz większe zastosowanie na terenie gminy. Ponadto ich realizacja ma na celu przeciwdziałanie ocieplaniu klimatu oraz adaptacji do zaistniałych już zmian. Dodatkowo zwrócono uwagę na poprawę gospodarki odpadami. Podstawą polityki ochrony dziedzictwa przyrodniczego Gminy Komarów-Osada będzie również kształtowanie świadomości społeczeństwa w zakresie efektów i korzyści płynących z działań mających na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego na obszarze gminy oraz aktywizacja lokalnej społeczności do takich działań. Dodatkowo mając na uwadze ogólnoświatowe tendencje w zakresie ochrony środowiska naturalnego, gmina podejmie również kroki w celu usprawnienia systemu zarządzania energią oraz racjonalizacji gospodarki energetycznej na jej terenie.

Oprócz ww. celu operacyjnego, w Strategii zawarto również:

- cel operacyjny 2.2 Zwiększenie dostępności komunikacyjnej – w ramach tego celu będą wspierane działania na rzecz zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza spowodowane emisją liniową pochodzącą ze środków transportu,
- cel operacyjny 2.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej - w ramach niniejszego celu zakłada się m.in. budowę sieci kanalizacyjnej wraz z oczyszczalnią ścieków oraz budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Powyższe ma na celu poprawienie stanu i jakości gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy. Cele dotyczą również rozbudowy pozostałej infrastruktury technicznej: sieci wodociągowej oraz sieci energetycznej. Kwestia rozwoju sieci gazowniczej Gminy Komarów-Osada ma ogromne znaczenie dla systematycznego przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną. Wymiana kotłów węglowych czy olejowych na kotły gazowe przyczynia się do znacznego ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, wynika to ze specyfiki przemian fizyko-chemicznych zachodzących w procesie spalania. Wpływ ten w mikroskali (emisja zanieczyszczeń związana z ogrzewaniem poszczególnych budynków) jest bezsprzeczny. W związku z tym zwiększenie wykorzystania gazu do celów grzewczych przynosi pozytywne efekty w zakresie poprawy parametrów jakości powietrza, przede wszystkim koncentrację pyłu PM10 oraz szczególnie niebezpiecznego dla zdrowia benzo/a/pirenu. Postęp w zakresie poprawy jakości powietrza oraz ochrony środowiska naturalnego i bioróżnorodności biologicznej, nie będzie wystarczający w przypadku realizacji jedynie działań związanych z rozwojem infrastruktury gazowej Gminy Komarów-Osada. Wobec czego w dokumencie wskazano, iż niezbędna będzie również intensyfikacja i sprzężenie na poziomie lokalnym innych działań proekologicznych, takich jak: termomodernizacja budynków w sektorze publicznym oraz prywatnym, wymiana pieców, rozpowszechnianie stosowania odnawialnych źródeł energii, doskonalenie systemu gospodarki odpadami oraz kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że przedsięwzięcia zaplanowane w *Strategii Rozwoju Gminy Komarów-Osada na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030* są powiązane z problemami w zakresie ochrony środowiska i służą ich niwelowaniu. Wszystkie działania przewidziane do realizacji w ramach Strategii mają z założenia na celu poprawę, jakości środowiska naturalnego, która to wpłynie pozytywnie na zdrowie i życie mieszkańców gminy.

Negatywny wpływ na środowisko zadań i działań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii nie będzie miał istotnego znaczenia i w większości założeń będzie ograniczać się do etapu realizacji poszczególnych przedsięwzięć (etapu budowy i modernizacji).

Wdrożenie Strategii nie spowoduje nowych zagrożeń lub innych uciążliwości dla środowiska naturalnego, a prawidłowa jej realizacja przyniesie wymierne efekty ekologiczne w postaci minimalizacji antropresji na środowisko. Jej realizacja nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku o wysokich walorach przyrodniczych, nie wpłynie negatywnie na obszary cenne przyrodniczo. Realizacja działań wskazanych w dokumencie wpłynie na poprawę stanu środowiska oraz przyczyni się do utrwalenia pozytywnych postaw ekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za środowisko naturalne wśród mieszkańców.

2. Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko:

a) Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Strategia zakłada wielopłaszczyznowy i zrównoważony rozwój Gminy Komarów-Osada zarówno pod względem infrastrukturalnym jak społecznym. Każde z zaplanowanych działań ma charakter lokalny, w związku, z czym oddziaływania, które będą im towarzyszyły wpłyną jedynie na niewielkie obszary i będą miały charakter odwracalny. Zadania przewidziane do realizacji nie wiążą się ze znacznym zasięgiem ponadlokalnym, długotrwałym i nieodwracalnym oddziaływaniem związanym z emisją, wykorzystaniem zasobów naturalnych czy wystąpieniem awarii przemysłowej.

Możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze inwestycji, których realizacja wynika z celów i kierunków działań zawartych w projekcie Strategii, ograniczało się będzie jedynie do etapu realizacji przedsięwzięć. Wśród celów strategicznych mogą wystąpić projekty, których realizacja będzie powodowała oddziaływanie na środowisko, klimat akustyczny, jakość powietrza, wody oraz gleby. Jednakże negatywne oddziaływania na środowisko, związane z etapem realizacji inwestycji, są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o ograniczonym lokalnym charakterze. Po zakończeniu fazy realizacji, oddziaływanie na środowisko inwestycji ekologicznych ulega na etapie eksploatacji odwróceniu, co oznacza iż zaczynają one oddziaływać pozytywnie na środowisko, dając zauważalną poprawę stanu tych elementów środowiska, które mają chronić.

b) Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Na etapie sporządzania *Strategii Rozwoju Gminy Komarów-Osada na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030* stwierdzono, że realizacja określonych kierunków działań nie wykazuje możliwości oddziaływań skumulowanych i transgranicznych w zakresie powietrza, klimatu akustycznego, gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami, które mogłyby negatywnie wpłynąć na terytorium innych państw.

c) Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Realizacja działań zaplanowanych w Strategii nie jest związana z możliwością wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi ani nie powoduje zagrożenia dla środowiska. Zgodnie z przyjętymi założeniami realizacja działań przedstawionych w dokumencie spowoduje korzyści dla środowiska naturalnego w gminie. W dokumencie skupiono się na działaniach mających na celu poprawę stanu środowiska i komfortu życia mieszkańców gminy. Wszelkie niekorzystne oddziaływania powstałe w trakcie prowadzenia prac inwestycyjnych będą lokalne, krótkotrwałe i ustąpią z chwilą ukończenia prac budowlanych.

Jak podkreślono w podpunkcie a), wszystkie cele operacyjne zdefiniowane w ramach określonych celów strategicznych ujętych w *Strategii Rozwoju Gminy Komarów-Osada na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030* charakteryzują się przejściowym oddziaływaniem na najbliższe otoczenie tylko w momencie prowadzenia prac inwestycyjnych. Aby zapewnić jak najmniejszą ingerencję projektów inwestycyjnych w środowisko, w trakcie realizacji prac będą przestrzegane obowiązujące normy i przepisy w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz przepisy BHP, zapewniona zostanie ochrona dla osób oraz własności publicznej poprzez unikanie uciążliwości, skażenia środowiska i hałasu. Cele szczegółowe przewidziane do realizacji w *Strategii Rozwoju Gminy Komarów-Osada na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030* ze względu na rodzaj i usytuowanie, nie będą miały zatem negatywnego wpływu na środowisko oraz zdrowie ludzi zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji. Należy podkreślić, że w dokumencie uwzględnione zostały również cele, które bezpośrednio służą ochronie środowiska oraz ochronie zdrowia ludzi. Są to m.in.: cel operacyjny 2.3 Zrównoważone wykorzystywanie zasobów naturalnych i ochrona środowiska naturalnego, cel operacyjny 2.2 Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz cel operacyjny 2.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej.

3. Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko:

a) Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu

Na obszarze gminy występują obszary o szczególnych właściwościach naturalnych oraz obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych, wskazane w punkcie b). Strategia obejmuje teren całej Gminy Komarów-Osada, w tym obszary o ważnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego (tj. zabytki).

Obiekty mające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego zostały określone w gminnej ewidencji zabytków. Realizacja zadań przewidzianych w Strategii nie wpłynie na stan obszarów i obiektów objętych ochroną konserwatorską lub mających szczególne znaczenie dla dziedzictwa kulturowego. Należy podkreślić, że obowiązek uzgadniania wszelkich prac inwestycyjnych ww. strefie ze służbami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków eliminuje wystąpienie negatywnego wpływu przewidzianych działań na zachowanie dziedzictwa kulturowego. W przypadku realizacji działań inwestycyjnych w pobliżu ww. obiektów, dokumentacja projektowa przed jej zatwierdzeniem zostanie uzgodniona z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a wszelkie uwagi zostaną uwzględnione w trakcie realizacji inwestycji. Prace związane z realizacją projektów zostaną przeprowadzone w sposób wywierający minimalny wpływ na środowisko przyrodnicze.

b) Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Na terenie Gminy Komarów-Osada występują: Specjalne Obszary Ochrony wpisane w europejskim systemie ochrony siedliskowo-gatunkowej NATURA 2000:

- a) Bródek PLH060085 - Ostoja położona jest w strefie wododziałowej Huczwy (dopływu Bugu) i Łabuńki (dopływu Wieprza) pomiędzy Kotliną Hrubieszowską a Kotliną Zamojską. Ostoja obejmuje 4 kompleksy głównie grądów subkontynentalnych odmiany wołyńskiej *Tilio carpinetum* z licznym występowaniem gatunków ciepłolubnych. Obszar obejmuje płaty grądów z licznym występowaniem *Cypripedium calceolus* (ponad 1400 os.) i licznymi gatunkami rzadkimi i chronionymi. Populacja obuwika stanowi 3,5 - 4,7 % populacji wojewódzkiej i ponad 2% populacji krajowej.
- b) Dolina Sieniochy PLH060025 - Obszar obejmuje dolinę rzeki Sieniochy od wsi Komarów (na zachodzie) do Czermno (na wschodzie). Znajdują się tu rozległe torfowiska przejściowe i nakredowe, w części użytkowane ekstensywnie (jako łąki kośne, eksploatacja torfu), w części nieużytkowane. Obszar obejmuje m.in. kompleks torfowiska k. Śniatycz. Jeden z największych w Polsce (ok. 600 ha) kompleksów bardzo bogatych florystycznie łąk trzęślicowych. Ponadto występują tu bardzo rzadkie i dobrze wykształcone zbiorowiska: *Orchido-Schoenetum nigricans*, zbiorowisko z *Schoenus ferrugineus*, *Betulo-Salici repentis* i *Cladietum marisci*. Występują tu największe dotychczas znane w Polsce populacje następujących gatunków flory: *Swertia perennis* ssp. *perennis*, *Gymnadenia conopsea* ssp. *densiphloea*, oraz jedno z największych w Polsce populacji: *Angelica palustris*, i *Liparis Loeselii*. *Swertia perennis* ssp. *perennis* ma tutaj jedyne obecnie znane stanowisko woj. lubelskim i jedno z 2 potwierdzonych obecnie w Polsce. Występuje 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Roślin: *Betula*

humilis, *Schoenus nigricans* (jedyne stanowisko w woj. Lubelskim i jedno z kilku w Polsce), *Liparis loeseli*, *Angelica palustre*, *Dactylorhiza incarnata* ssp. *ochroleuca*. Obszar jest też ważny dla ochrony pięciu gatunków motyli z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: *Maculinea telejus* (= *Phengaris teleius*), *Maculinea nausitous* (= *Phengaris nausithous*), *Coenonympha oedippus*, *Lycaena dispar* i *Lycaena helle*. Stanowisko motyla *Coenonympha oedippus* jest jednym z 4 obecnie znanych w Polsce stanowisk.

- c) Ostoja Tyszowiecka PLB060011 - Rozległy obszar obejmujący całą dolinę rzeki Sieniochy i środkowy odcinek doliny Huczwy. Teren charakteryzuje się mozaiką siedlisk. Obniżenia w dolinie wypełnione są torfami występującymi na utworach kredowych lub piaszczystych. Obszar występowania utworów piaszczystych porośnięty jest borami. Na żyzniejszych siedliskach występują lasy łąkowe, a na terenach podmokłych (w bezpośrednim sąsiedztwie dolin rzecznych) - olsy. W górnym biegu Sieniochy znajdują się dwa kompleksy stawów rybnych (Dub i Swaryczów), na których prowadzona jest gospodarka rybacka. Niewielki kompleks stawów znajduje się też na wschód od Tyszowic. Duża część torfowisk stale lub okresowo podmokłych, jest nieużytkowana i porośnięta turzycowiskami, pozostała zaś to ekstensywnie użytkowane łąki. Część torfowisk leżących w dolinie Sieniochy jest eksploatowana - prowadzi się ręczne wydobycie torfu. W granicach obszaru występują znaczne obszary zabudowy wiejskiej. Na obszarze występuje co najmniej 24 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Na liście wszystkich stwierdzonych tu ptaków znajduje się 148 gatunków (w tym 119 lęgowych). W okresie lęgowym stwierdzono występowanie następujących gatunków: około 5% populacji krajowej rybitwy białowąsej (PCK), powyżej 2% populacji krajowej dzięcioła białoszyjego, co najmniej 1% populacji krajowej dubelta (PCK) i podróżniczka (PCK) oraz stosunkowo licznie (C7) zielonkę (PCK), kokoszkę i muchołówkę białoszyją. Występuje co najmniej 8 gatunków roślin z listy Czerwonej Księgi i dodatkowe 4 gatunki z listy roślin chronionych. Spośród występujących tu kręgowców najciekawszym jest suseł perełkowy *Spermophilus suslicus* (zachodni skraj zasięgu gatunku). Spotykanych jest kilka gatunków owadów z listy Czerwonej Księgi.

Zakres prac realizowanych w ramach wyznaczonych w Strategii kierunków działań nie wpłynie negatywnie na zachowanie integralności obszarów ani spójności sieci ekologicznej. Planowane inwestycje nie pogorszą stanu siedlisk, a także nie wpłyną negatywnie na gatunki, dla których zostały wyznaczone najbliższe obszary sieci ekologicznej Natura 2000. Planowane zamierzenia ze względu na swoją lokalizację oraz charakter nie zredukują liczebności kluczowych gatunków i nie naruszają równowagi pomiędzy kluczowymi gatunkami. Zaplanowane przedsięwzięcia nie spowodują żadnych chwilowych lub trwałych zmian

w funkcjonowaniu kluczowych czynników ekologicznych warunkujących trwałość siedlisk przyrodniczych.

Biorąc pod uwagę charakter przedsięwzięć, skalę oraz zakres prac należy uznać, iż nie będą one w sposób znaczący negatywny wpływać na ww. obszary chronione, w tym na obszary Natura 2000 oraz nie przewiduje się znaczących oddziaływań związanych z ich realizacją i funkcjonowaniem.

PODSUMOWANIE

W trakcie realizacji inwestycji związanych z realizacją *Strategii Rozwoju Gminy Komarów-Osada na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030* wystąpią oddziaływania krótkotrwale ograniczone do obszaru, na którym będą realizowane, nie wykraczające poza teren gminy. Potencjalnie negatywne oddziaływania mające jedynie charakter lokalny, przy zastosowaniu działań minimalizujących, będą pozostawać bez większego znaczenia dla ogólnego stanu środowiska. Realizacja działań określonych w przedmiotowym dokumencie nie spowoduje wystąpienia oddziaływań skumulowanych oraz transgranicznych. Nie będzie również powodowała wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi i zagrożenia dla środowiska.

Zaprezentowane cele strategiczne i szczegółowe oraz kierunki interwencji określone w Strategii nie wykazują możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w takim stopniu, aby mogło nastąpić wyraźne, trwałe pogorszenie stanu któregośkolwiek z komponentów środowiska, a w tym różnorodności biologicznej, obszarów objętych krajowymi formami ochrony przyrody, jak również obszarów w ramach sieci Natura 2000.

Dokument nie wpłynie ujemnie na środowisko, wręcz przeciwnie – stwarza ramy instytucjonalne, które pozwolą w należyty sposób chronić poszczególne komponenty środowiska na terenie gminy.

Dla zadań, dla których wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia przed rozpoczęciem ich realizacji określone zostaną warunki środowiskowe ich realizacji, co pozwoli na zabezpieczenie środowiska naturalnego i zdrowia ludzi.

Przewidziane w dokumencie działania oraz ich skutki w postaci oddziaływania na środowisko nie będą niosły ze sobą wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska. Wszystkie działania będą zgodne z zasadami ochrony środowiska i przyczyniać się będą do jego poprawy. Przedłożony projekt nie przewiduje takich działań, które mogłyby się przyczynić do pogorszenia stanu środowiska.